

UTAZÁS ÉS TURIZMUS ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGY

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint	
Gyakorlati vizsga 15 perc	Szóbeli vizsga 15 perc
50 pont	50 pont

VAGY

Középszint		
Gyakorlati vizsga		Szóbeli vizsga
Projekt	Projektmunka szóbeli megvédése 15 perc	15 perc
30 pont	20 pont	
50 pont		50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint	
	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	NINCS	NINCS
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	a vizsgázó által leadott projektfeladat egy példánya, a gyakorlati-szóbeli feladatok megoldásához segédanyagok (térképek, menetrendek, internet használat stb.)	NINCS

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint	
	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	választható projektfeladatok, a vizsgához szükséges segédanyagok listája, feladatbank	NINCS
Mikor?	tavaszi vizsgaidőponthoz december 1., az őszi vizsgaidőponthoz május 1.	NINCS

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Középszint	
Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
Gyakorlati-szóbeli feladat megoldása 15 perc	Tételkifejtés 15 perc
50 pont	50 pont

VAGY

	Középszint	
	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
Projektmunka elkészítése	Projektmunka szóbeli megvédése 15 perc	Tételkifejtés 15 perc
30 pont	20 pont	
50 pont		50 pont

Gyakorlati vizsga

Általános szabályok

A gyakorlati vizsgarész kétféleképpen teljesíthető: előre elkészített, írásos projektfeladat és annak szóbeli megvédése, vagy az érettségi vizsga alkalmával tételekben megadott gyakorlati-szóbeli feladat, probléma helyszíni megoldása útján. A vizsgaidőszakonként legalább négy, legfeljebb öt választható projektfeladat központilag kerül meghatározásra. A nyilvános gyakorlati-szóbeli tételek feladatai (legalább 50 feladat) egy nyilvános feladatbankban kerülnek elhelyezésre. Ebből készül minden évben a legalább 20 feladatot tartalmazó központi tételsor.

A vizsgázóknak az érettségi vizsgára való jelentkezéskor kell megjelölniük, hogy a gyakorlati vizsgát mely vizsgarész-összetevő megoldásával kívánják teljesíteni. A jelentkezéskor megjelölt vizsgarész-összetevő megváltoztatására, módosítására intézményi hatáskörben nincs lehetőség.

Projekt és szóbeli megvédése: A vizsgázó a meghirdetett projekt témákból választva dolgozatot ír (projekt). Leadási határidő az írásbeli érettségi vizsgák kezdetének napja.

A vizsgáztató tanár a szóbeli vizsgán a beadott dolgozatra vonatkozó kérdéseket tesz fel. A projekt szóbeli megvédésének időtartama: 15 perc.

vagy:

Gyakorlati-szóbeli feladat megoldása: A vizsgázó tételt húz a központilag megadott tételek közül, majd 30 perc felkészülési idő után max. 15 percen beszámol a tételben megadott probléma megoldásáról.

A gyakorlati-szóbeli vizsgarész-összetevő feladatai megoldásához - a nyilvánosságra hozott eszközlista alapján - a segédanyagokat a vizsgabizottságot működtető intézménynek kell biztosítani (térképek, menetrendek, prospektusok, internet használat, táblázatok, könyvek stb.).

A gyakorlati projektmunka formai jellemzői

- A projektfeladat minimum 8, maximum 10 gépelt vagy számítógéppel szedett A/4 formátumú oldal lehet. A projektfeladat szövegében nem lehetnek táblázatok, statisztikák, grafikonok, képek, ábrák. Ezeket számozott mellékletben kell csatolni, és a szövegben a számozás szerint kell meghivatkozni.

- A projektfeladat minden oldalát folyamatos oldalszámozással kell ellátni.

- A projektfeladat anyagát fedlappal és tartalomjegyzékkel kell ellátni.

- A projektfeladathoz irodalom- vagy forrásjegyzéket kell csatolni.

- A dolgozatot összefűzve vagy kötve a vizsgázó által minden oldalon kézzel, kék tollal aláírva vagy szignózva kell leadni.

A gyakorlati projektmunka tartalmi jellemzői

A meghirdetett projektfeladatok a részletes követelmények számozott, fő pontjaira épülnek, gyakorlati, ill. kutatómunkát igényelnek.

A projektfeladatok címét és rövid ismertetését, értelmezését központilag nyilvánosságra kell hozni. A nyilvánosságra hozás határideje: a tavaszi vizsgaidőszak esetében december 1., az őszi vizsgaidőszak esetében május 1.

A gyakorlati-szóbeli feladatok (feladatbank), valamint a feladatok megoldásához használható segédanyagok listája nyilvánosak. Nem hozható nyilvánosságra a feladatbank alapján készített központi tételsor.

A gyakorlati vizsgarész értékelése

A gyakorlati-szóbeli feladat megoldására (tartalom 40 pont, forma 10 pont) központi értékelési útmutató alapján, vagy a projektfeladatra (tartalom és forma 30 pont) és annak szóbeli megvédésére (tartalom és forma 20 pont) központi javítási-értékelési útmutató alapján 50 pont adható.

A szaktanár pontozását a következő szempontok szerint végzi:

- Fogalmak és alapadatok ismerete.

- Logikus problémakezelés és érvelés.

- Önálló vélemény és annak következetes képviselése.

- A tananyagban nem található, a tárgyhoz tartozó információk, ismeretek gyűjtésének, felhasználásának képessége.

A központi értékelési útmutató, illetve a központi javítási-értékelési útmutató tartalmazza az adható részpontszámokat és az értékelés részletes szempontjait.

Szöbeli vizsga

A vizsgázó egy elméleti tételt húz, és 30 perc felkészülési idő után legfeljebb 15 percben számot ad tudásáról.

Általános szabályként megfogalmazható, hogy a vizsgán a vizsgázók száma + 5 darab tétel álljon rendelkezésre. A tételsor frissítése intézményi hatáskörben szabályozott.

A szóbeli vizsgán kizárólag az egyes vizsgatételekben meghatározott, a válaszadáshoz szükséges eszközök használhatók.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tételeket az alábbi témák szerint, az oktatott anyaghoz igazítottan arányosan kell meghatározni. Más, ettől eltérő témájú szóbeli tétel nem megengedett.

1. Az idegenforgalom jellemzői, fejlődési tendenciái	Az idegenforgalom és a nemzetgazdaság kapcsolata, arányok, fejlődési trendek a világban és Magyarországon. A turizmus hatása a népességmegtartásra és foglalkoztatottságra. Főbb statisztikai adatok. <i>A statisztikai adatok, trendek értelmezése. Több adatból következtetések levonása, lehetséges hipotézisek megfogalmazása.</i>
2. Az idegenforgalmat befolyásoló tényezők	Szezonáltság, krízisérzékenység. Ár - érték arány. Sztereotípiák. Az idegenforgalom és a természeti és társadalmi környezet kölcsönhatásai. <i>Hazai és helyi példák a befolyásoló tényezőkre. Aktuális példák a világturizmust befolyásoló gazdasági, politikai, társadalmi eseményekre.</i>
3. A szervezett utak típusai	Egyéni és csoportos utazás. Utazásszervezők, utazási irodák. Hivatásturizmus, konferencia turizmus. Incentive utazások. Vallási turizmus. Rendezvény turizmus. Ifjúsági, sport és kaland turizmus. Gyógyidegenforgalom. Falusi turizmus. <i>Utazásszervezők, utazási irodák működésének vázlatos ismerete. Utazási típusok és vevőkörök megfeleltetése.</i>
4. Szálláshelyek	A szálláshelyek besorolásai, szolgáltatásai. Szállodák és szállodaláncok. Kastély és kúriaszállók. Üdülőtáborok. Apartmanházak. Time-share rendszer. Panziók. Fizető vendéglátás. Ifjúsági szállók. Kempingek. <i>Szolgáltatások és ár-érték arány ismerete a szálláshelyeken.</i>
5. Közlekedés	Légi-, vasúti-, vízi-, közúti közlekedés - előnyök és hátrányok. Városi közlekedés. <i>Menetrendek, internetes keresési lehetőségek ismerete és használata.</i>
6. Vendéglátás	A vendéglátóhelyek típusai, besorolásai. Éttermek, vendéglők. Gyorséttermek, franchise rendszerek. Kávézók, cukrászdák. Borozók, sörözők. Nemzeti gasztronómiai sajátosságok. <i>Menüsor összeállításának alapjai. Adott vendéglátóhely értékelése.</i>
7. Programszervezés	Programszervezés, forgatókönyv. Városi programok, idegenvezetés. Bálók, karneválok, kiállítások. Különleges nagyrendezvények (pl. Sziget, Művészetek völgye). Tematikus parkok. Programok a természetben, nemzeti parkok, aktív pihenés. <i>A célcsoport igényeinek megismerése és a programok hozzáigazítása forgatókönyvben.</i>
8. Útlevel, vízum, biztosítás, pénz	A magyar útlevel formai és tartalmi sajátosságai, igénylése. Vízum kötelezettség és vízumkérelem. Utazási biztosítások fajtái. Valuta és deviza, készpénzkímélő eszközök fajtái és használatuk (utazási csekk, bank- és hitelkártyák, voucher, készpénz küldés). <i>Bank- és hitelkártyák jellemzői, használatuk. Megfelelő biztosítás kiválasztása. Útlevel és vízumkérelem.</i>

9. Fenntartható fejlődés	A gazdasági hatékonyság: az erőforrások kíméletes használata. Szelíd idegenforgalom, zöld turizmus, ökoturizmus. A növekedés határai. <i>A turizmus természeti és társadalmi hatásainak esetpéldán, szimuláción való elemzése. Beavatkozási lehetőségek felismerése, döntési pontok azonosítása.</i>
10. Vállalkozási formák	Egyéni vállalkozó, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság és részvénytársaság. <i>Adekvát vállalkozási forma kiválasztása egy tervezett tevékenységhez, figyelembe véve annak természetét, nagyságrendjét.</i>
11. A turisztikai termék jellemzői	Az ipari termékek és szolgáltatási termékek közötti hasonlóságok és különbségek. A vevői bizalom. Piaci verseny. <i>Adott vevőcsoport igényeinek felismerése és ajánlat ötlet.</i>
12. Marketing	SWOT - helyzetelemzés (igény és kínálat). 5P a marketingben. Marketing mix. Kommunikáció a vevőkkel, PR. <i>Marketing terv készítése és annak indoklása.</i>
13. Vállalkozás indítása	A sikeres vállalkozás indításának feltételei. Cégalapítás. Ötlet, indulótőke, üzleti terv, hitel lehetőségek. A sikeres vállalkozó személyes tulajdonságai. <i>A vizsgázó önismeretének demonstrálása. Saját vállalkozási ötlet.</i>
14. Falusi vendéglátás a múltban és jelenben	Vendéglátás és gazdálkodás összefüggései falun - Magyarországon és külföldön. A falusi vendéglátás szervezeti. <i>Helyi lehetőségek elemzése a falusi vendéglátás szempontjából.</i>
15. A falusi vendéglátás jellegzetességei.	A vendégfogadás helyszíne (ház, kert). Programok és gazdálkodás. <i>Saját, családi vállalkozás tervezése, elindítása.</i>

A szóbeli tételsor nem nyilvános. A vizsgabizottságot működtető intézménynek ugyanakkor az általános szabályok szerint nyilvánosságra kell hozni, hogy a tételek mely témakörökre vonatkoznak a részletes követelmények közül.

A szóbeli vizsgarész értékelése

Az elméleti-szóbeli tételre maximum 50 pont adható.

A szaktanár pontozását a következő szempontok szerint végzi:

- Fogalmak és alapadatok ismerete.
- Logikus problémakezelés és érvelés.
- Önálló vélemény és annak következetes képviselése.
- A tananyagban nem található, a tárgyhoz tartozó információk, ismeretek gyűjtésének, felhasználásának képessége.

A vizsgaprofil részpontoszámait a vizsgáztató intézmény határozza meg.